

BESZÁMOLÓ AZ ÉLELMISZERVIZSGÁLATI KÖZLEMÉNYEK XXXV. KÖTETÉRŐL

1989-ben a folyóirat XXXV. kötete időbeli csúszásokkal, de a szerkesztési tervnek megfelelően 4 füzetben összesen 256 oldalon jelent meg. A folyóiratban 14 eredeti szakmai anyagot közöltünk le, ami nem éri el az 1988. évi füzetekben közölték számát, de megfelelő elmúlt évek gyakorlatának. Növekedett viszont azon anyagok száma, amelyek a minőségellenőrző szakemberek gyakorlati munkáját segítik és tájékoztatást adnak az élelmiszerelőállítók minőségfejlesztési eredményeiről. Kiemelt helyen érdemel említést az a tájékoztatás, ami a „Kiváló minőségbiztosító rendszert működtető élelmiszerelőállítók” tevékenységéről és a besorolás feltételeiről szól. Továbbra is számot adtunk az MTA-MÉM Élelmiszertudományi Komplex Bizottság Élelmiszeralitikai Munkabizottságának rendezvényeiről. A korábbi évek gyakorlatának megfelelően helyet kapnak az élelmiszeralitikai tudományok ankétokról készített ismertető is.

Az eredeti dolgozatok és beszámolók szerzőinek megoszlása munkahely szerint:

MÉM ellenőrző intézmények	35,7%
Kutatóintézetek.....	0,0%
Egyetemek, főiskolák	42,9%
Vállalatok	7,1%
Más tárcához tartozó intézmények	14,3%

A szerzők munkahely szerinti megoszlásából kitűnik, hogy az egyetemek és főiskolák továbbra is tartják elért számszerű pozíciójukat és eredeti dolgozataikkal meghatározó szerepet játszanak a szakfolyóirat arculatának kialakításában. A MÉM ellenőrző intézmények publikációinak részaránya gyakorlatilag azonos az elmúlt évvel. A kutatóintézetek 1989-ben az ÉVIKÉ-ben csak társszerzőként publikáltak. Egy közleményt a Hűtőipari Fejlesztési és Minőségvizsgáló Intézet jelentetett meg, melyet a vállalati működési forma következtében nem a kutatóintézeti kategóriába soroltunk be. Az OKKFT G-8/1 Alprogram „A minőségmérés objektív módszerei” témakörben csak az „Egyetemek, főiskolák” részéről készített dolgozat jelent meg. Más tárcához tartozó ellenőrző intézmények ismét 2 közleménnyel szerepeltek, míg egy dolgozatot 1989-ben is egy osztrák folyóiratból vettünk át.

- Élelmiszereink 1988. évi minőség-alakulását országosan és iparáganként a hatósági élelmiszer-minőségellenőrzés adatai és megállapításai alapján - az eddigi gyakorlat szerint - egy átfogó jellegű közlemény mutatta be (1).
- Az élelmiszerellenőrzés és minőség szabályozás külföldi gyakorlatáról, valamint az élelmiszerek minősítésének aktuális kérdéseiről egy-egy cikk számolt be (2, 3).
- Egy közleményben adtunk tájékoztatást a hatósági élelmiszerfelügyelet egységesítésének irányelveiről a Közös Piacon belül, amelyek iránymutatásul szolgálnak a hazai szervezet munkájának továbbfejlesztéséhez (4).
- Figyelemre méltó publikációs aktivitásról tettek tanúbizonyságot az enzimes analitikával foglalkozó kutatók. Élelmiszerek glükóztartalmának meghatározásával és a gyümölcsökben található pektinbontó enzimek vizsgálatának módszertani kérdéseivel foglalkozik egy-egy közleményük (5, 6).

- Élelmiszerek rosttartalmának meghatározására szolgáló TECATOR Fibertec System I. készülék sikeres alkalmazásáról számolt be egy szerzőkollektíva (7).
- Tájékoztató módszer kidolgozásáról adtunk számot egy másik közleményben, amely alkalmas a nyerskondenzátum és összalkaloid-tartalom meghatározására cigaretták főfüstjében (8).
- A nagynyomású folyadékkromatográfia élelmiszeranalitikai hasznosításának bemutatására ismét egy osztrák szakfolyóiratból fordítottunk le és tettünk közzé egy dolgozatot (9).
- Folytattuk az ioncserés-oszlopkromatográfiával végzett aminosav-elválasztásról és meghatározásról szóló cikkek sorozatát két újabb közlemény megjelentetésével (10, 11).
- „Az aktivációs analízis alkalmazásáról az élelmiszeranalitikában” és az „Ion-szelektív elektródok alkalmazásáról az élelmiszeranalitikában” című cikksorozatok egy-egy része szintén megjelent (12, 13).

A szakcikkekben túlmenően kiadtuk az egyes élelmiszerek NSZK-ban érvényes mikrobiológiai irány- és figyelmeztető értékeit, valamint az összefoglalók közlésével adtunk tájékoztatást az „Élelmiszerreológiai Módszerek” témakörben rendezett tudományos ankétról (14). Az eddigieknek megfelelően folytattuk az új és a módosított élelmiszeripari szabványokról, valamint a szabványok felülvizsgálatáról készített jegyzékek publikálását. A KÁF jelet viselő élelmiszeripari termékek 1988. november 30-i állapot szerinti jegyzékét megjelentettük. Ugyancsak kinyomtattuk az élelmiszerek fogyaszthatósági határideje és minőségmegőrzési időtartama jegyzékének 3. kiegészítését.

A külföldi társ-szakfolyóiratokban megjelent módszertani dolgozatokról az elmúlt évihez hasonló számban készítettünk referátumokat. A hazai szakfolyóiratokban közölt módszertani és az élelmiszerminőségről szóló cikkek címéből összeállítottuk a hazai lap-szemlét.

A „Szakmai Hírek” rovatban a következő aktuális szakmai eseményekről adtunk tájékoztatást:

- Coduro professzornak, a Délbajor Egészségügyi Hivatal elnökének 1988. október 5. és 9. között Magyarországon tett látogatásáról;
- A FAO/WHO Codex Alimentarius Analitikai és Mintavételi Módszerek Bizottságának 1988. november 14 – 18. között Budapesten tartott üléséről;
- Az 1989. óta a „Kiváló minőségbiztosító rendszert működtető vállalatok” kategóriába sorolt élelmiszer-előállítókról és a besorolás feltételeiről;
- Az MTA – MÉM ÉKB Élelmiszeranalitikai Munkabizottságának Kecskeméten és az Országos Élelmezés- és Táplálkozástudományi Intézetben tartott üléséről;
- A svájci Élelmiszertörvény tervezetének főbb elveiről.

Az ÉVIKE további megjelentetése – az állami támogatás hirtelen csökkentése, majd megvonása következtében – kérdésessé vált. Ezért a szerkesztőség – a kiváló minőségbiztosító rendszert működtető élelmiszer-előállítók támogatását kérte. A szponzorokat a folyóirat fedőlapján felsoroljuk, akiknek ezúton köszönjük hozzájárulásukat a szakfolyóirat kissé szebb köntösben való megjelentetéséhez.

Molnár Pál

Irodalom

- (1) Molnár P.: ÉVIKE 35 (1989) 2, 66–112
- (2) Szabó S. A.: ÉVIKE 35 (1989) 1, 13–19
- (3) Gönczi Á.: ÉVIKE 35 (1989) 1, 20–24
- (4) Molnár P.: ÉVIKE 35 (1989) 3, 130–134
- (5) Bogdán J.-né és mtársai: ÉVIKE 35 (1989) 1, 5–12
- (6) Al-Hindani A. és mtársai: ÉVIKE 35 (1989) 3, 153–166
- (7) Tekes L.-né és mtársai: ÉVIKE 35 (1989) 3, 135–139
- (8) Wütmann J.: ÉVIKE 35 (1989) 3, 167–171
- (9) Scheuer, F.: ÉVIKE 35 (1989) 4, 194–200
- (10) Csapó, J. és mtársai: ÉVIKE 35 (1989) 3, 140–152
- (11) Csapó, J. és mtársai: ÉVIKE 35 (1989) 4, 201–208
- (12) Szabó S. A. és mtársai: ÉVIKE 35 (1989) 1, 25–29
- (13) Nguyen Hung és mtársai: ÉVIKE 35 (1989) 4, 209–220
- (14) Sebők, A.: ÉVIKE 35 (1989) 1, 34–42

KÜLFÖLDI LAPSZEMLE

Szerkeszti: Molnár Pál

JUNGEN. H. P.: *Komputerrel segített minőségtervezés.* (Computergestützte Qualitätsplanung /CAQ/)

Zeitschrift für industrielle Qualitätssicherung 33 (1988) 5, 267–268.

A szerző a cikkben a téma aktualitásának szokásos méltatásán túl, rövid, de alapos áttekintést nyújt a CAQ rendszerek alapvető felépítéséről, és mindenképp az IBM QUASI rendszer szolgáltatásairól.

Az említett program négy alapeleme: statisztikai számítások, mintavételi tervek, minőség szabályozó kártyák és kiértékelő eljárások. Ezek bővebb ismertetését táblázatokban adják meg. A hardverfeltétel egy IBMAPL/PC. 2.0, amelyen a szoftver a felhasználó igényei szerint maximálisan flexibilis és probléma orientált felhasználása lehetséges. A vevő egy olyan COQ szoftvert ajánl, melynek szolgáltatásai elvileg tartalmazzák az összes szokásos statisztikai vizsgálati és értékelő eljárást, ugyanakkor nagyrészt a felhasználó szakmai és matematikai ismeretein múlik, hogy mennyire tudja transzformálni ezeket a lehetőségeket az adott folyamat vizsgálatához.

Fabinyi F. (Győr)